
DİN, KÜLTÜR VE SANAT

KAZANIMLAR

- İslam dininin kültür, sanat ve düşünce üzerindeki etkilerini analiz eder.

Kültür kavramı sizde
ne gibi anlamlar
çağrıştırıyor?

Kültürlü insan, kültürsüz
insan, İslâm kültürü, Batı
kültürü hangi
anlamalarda kullanılır?

İnsanların tarihî ve toplumsal gelişme süreci içinde oluşturdukları

KÜLTÜR

Dil, din, bilim, felsefe, sanat, ahlak, hukuk, örf ve adetler

Ve gelecek nesillere aktardıkları

Gibi vasıtaların ve düşünce tarzlarının bütününe denir

Kültür

Evrensel/
Medeniyet

Milli

Bütün insanlığa ait olan ortak kültür. Bilim ve teknoloji ortak kültür niteliğindedir.

Belli bir topluma özgü olan kültürdür. Milli kültür, bir milletin tarihini duygularını, düşüncelerini ve değer yargılarını yansıtır.

Kültür

Maddi

Manevi

İnsanlığın gelişim sürecinde ortaya koyduğu bilimsel ve teknolojik ürünlerin bütünü. Silah, müzik aleti, mimari yapılar gibi.

Din, dil, örf ve âdetler, değer yargıları, ahlak vb.

Manevi kültür
geleri maddi
kültür ögelerini
etkiler ve zamanla
onları Őekillendirir.

Türk kùltürüne ait
deęerlerimizden
hangilerini hatırlıyorsunuz?

Türk kültürünün
bazı özellikleri

Vatanperverlik

Yardıms severlik

Dürüstlük

Misafirperverlik

Çalışkanlık

Cesaret

Başkalarının kültürünü
benimseyen milletler

kaybeder

önce
kimliklerini

sonra da
vatanlarını

sonra
bağımsızlıklarını

Tarih boyunca din;

Dil, örf ve adet, ahlak
ve sanat gibi kültürel
öğelerin
şekillenmesinde
önemli rol oynamıştır.

Ülkemiz insanının büyük çoğunluğunun inancı olan İslam dininin de kültürümüzün öğelerinin şekillenmesinde önemli bir yeri vardır.

İslâm dini başta **AHLAK** anlayışımız üzerinde etkili olmuştur.
Nitekim bu anlayışın temeli Kur'ân ve sünnete dayanır.

Sevgi, saygı, yardımseverlik,
paylaşma, kardeşlik,
hoşgörü, cömertlik gibi
ahlaki değerlerin neredeyse
tamamı, esas ve ilkelerini
İslâm'dan alarak
şekillenmiştir.

Dinin kültür üzerinde etkili olduğu alanlardan biri de **MİMARİ**dir.

Özellikle Selçuklulardan itibaren camiler, medreseler, kervansaraylar, çeşmeler, aş evleri, hanlar, hamamlar ve köprüler mimarimizin en güzel örneklerini oluşturmaktadır.

İstanbul'da
Süleymaniye
Camii

Mimari
yapılarımıza
bazı örnekler

Bursa'da
Ulu Camii

Edirne'de
Selimiye
Camii

Süleymaniye Camii

Selimiye Camii

Bursa Ulu Camii

Konya'da
Karatay
Medresesi

Medreseler

Erzurum'da
Çifte
Minareli
Medrese

Sivas'ta
Gök
Medrese

Konya, Karatay Medresesi

Sivas, Gök Medrese

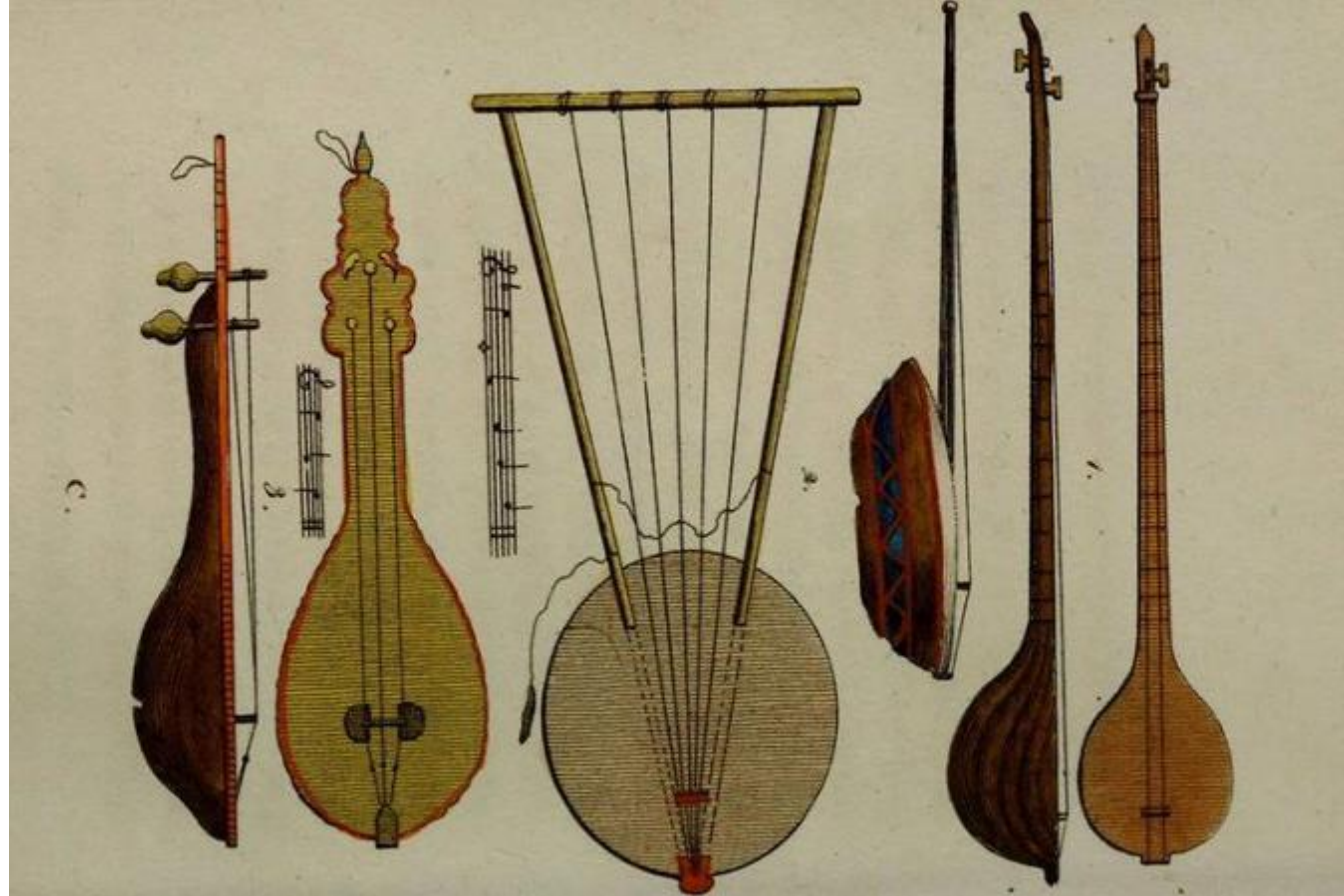

Erzurum, ifte Minareli Medrese

Dinin kültür üzerinde etkili olduğu alanlardan bir diğeri de **MUSİKİ**mizdir.

Türkülerimizde ve tasavvuf musikimizde dinin birçok etkisini görmek mümkündür.

İslâm dininin etkilediđi kültür ögelerinden biri de **DiL**imizdir

Tanrı misafiri

Melek gibi insan

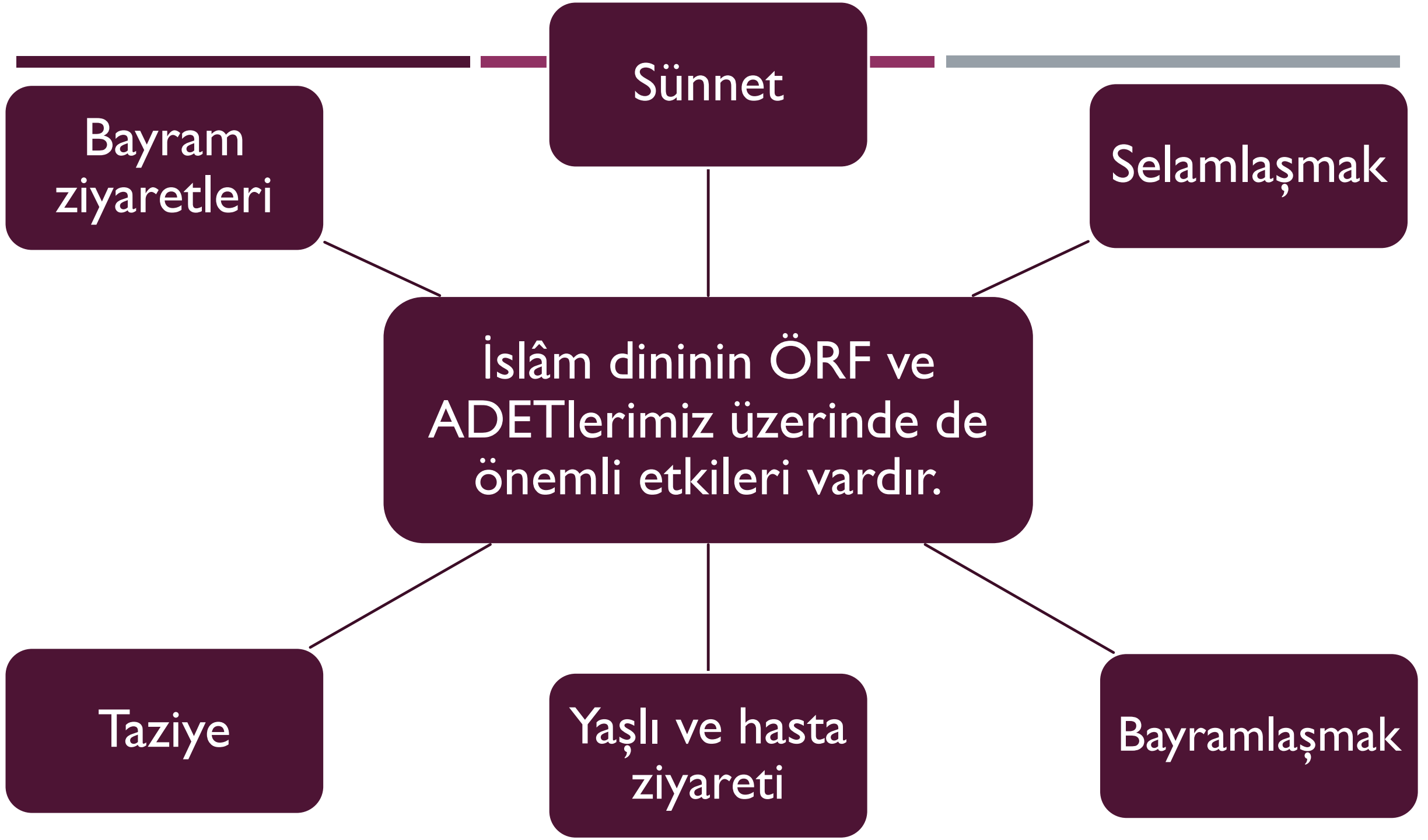
Allah acil Őifalar versin

Cennet gibi yer

Selamun Aleyküm

Allah kazadan beladan korusun

Allah'a emanet ol

İslâm dininin etkisinin en belirgin şekilde görüldüğü kültür öğelerinden biri de **SANAT**tır.

Allah'ın yarattığı her şey bir sanat eseridir. Bu güzel sanat eserleri insanların da ilham kaynağı olmuştur.

ALLAH GÜZELDİR, GÜZEL OLANI SEVER;
ALLAH TEMİZDİR, TEMİZ OLANI SEVER.

HADİS-İ ŞERİF

Safiyyüddin
el-Urmevi

Tekbirler, ilahiler
ve mevlitler
besteledi

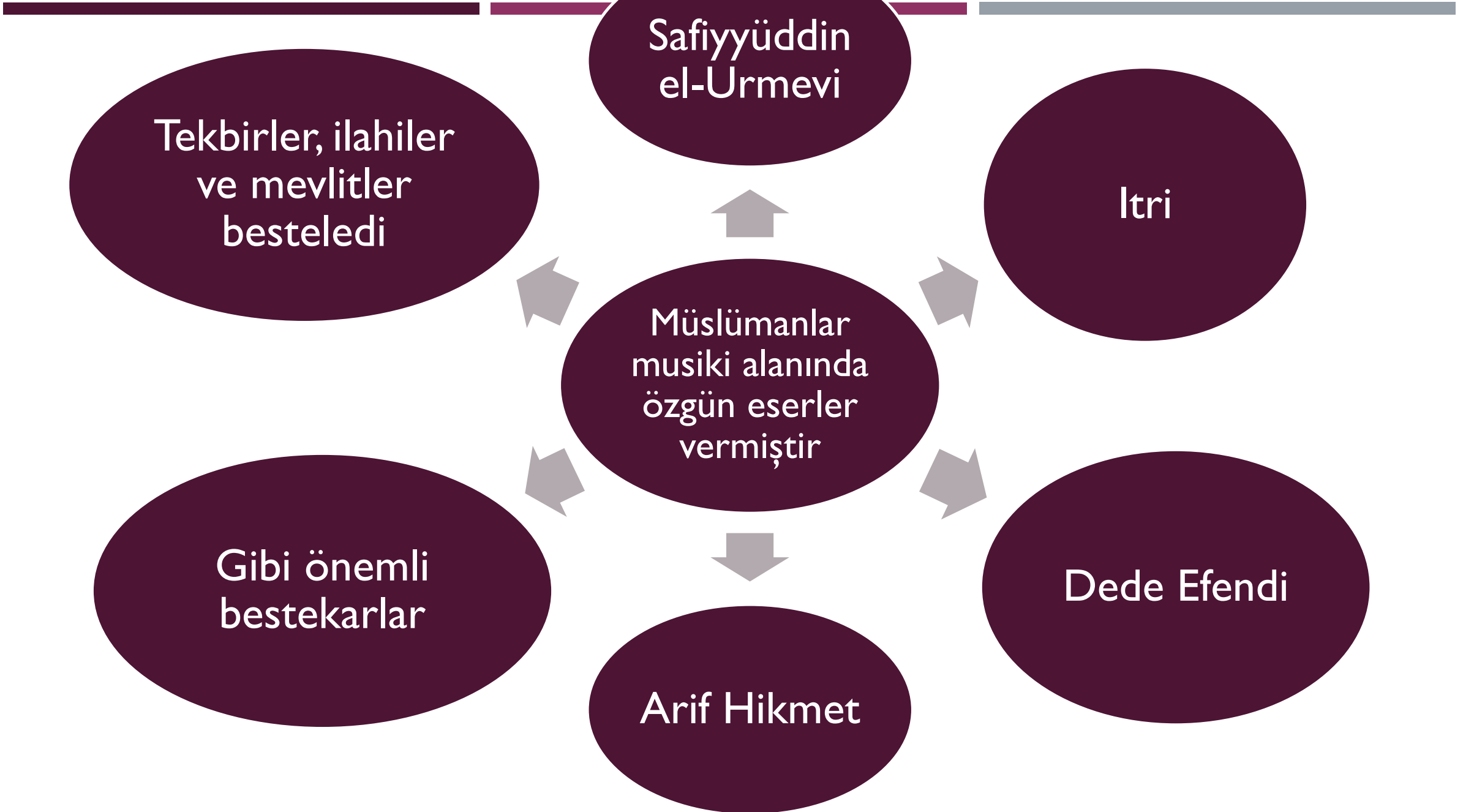
İtri

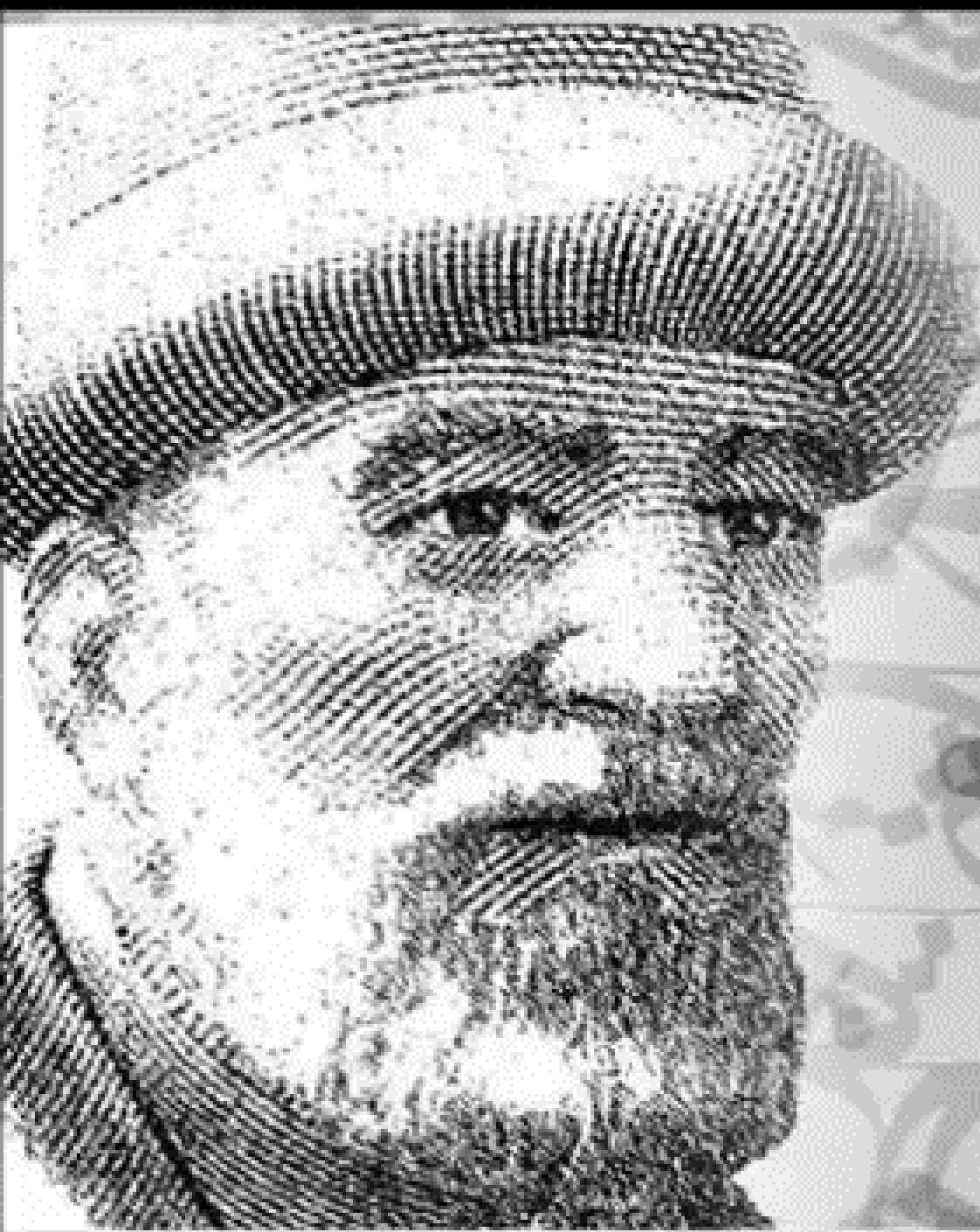
Müslümanlar
musiki alanında
özgün eserler
vermiştir

Gibi önemli
bestekarlar

Dede Efendi

Arif Hikmet

**BUHURÎZADE
MUSTAFA İTRÎ**
Salat-ı Ümmiye

Birazcık
dinlenelim...

İslam medeniyetindeki sanat dallarından biri de **Şiir** ve **EDEBİYAT**tır

Şeyh Sadi'nin

Bostan ve Gülistan'ı

Firdevsi'nin

Şahnames'i

Yusuf Has Hacib'in

Kutadgu Bilig'i

Kaşgarlı Mahmut'un

Divan'ı Lügat-it Türk'ü

Ahmet Yesevi'nin

Divan'ı Hikmet'i

Ali Şir Nevai'nin

Hazâi'nul-Meânî'si

Fuzulu'nin

Leyla ile Mecnun'u

Yunus Emre'nin

Divan'ı

Mevlana'nın

Mesnevi'si

Hacı Bektaş Veli'nin

Makalat'ı

İslam medeniyetinde öne çıkan sanatlardan biri de **HAT** sanatıdır

Bugün Kur'ân'ın farklı hat türleriyle yazılmış olan en güzel nüshaları Türk hattatlarına aittir.

17.Yüzyılda yaşamış olan Hafız Osman'la hat sanatı zirveye ulaşmıştır.

İslam medeniyetinde sanatlardan biri de süsleme manasına gelen **TEZHİB** tir

Tezhip yapıda, giyimde, kuşamda, mobilyada, mücevheratta vb. eşyalar üzerinde yapılan her türlü işlemler ve süslemelerdir. Bu süsleme bitki motifleriyle, geometrik şekillerle ve güzel yazı ile yapılır.

Çinicilik de bir tür süsleme sanatıdır.

İslam medeniyetinde güzel sanatların bir kolu da **MİNYATÜR**dür

Küçük, renkli resim sanatının adıdır minyatür. Resimli kitap sanatı olarak da bilinir.

Minyatürün başlıca konuları hayvanlar, çiçekler, güller, düğün ve bayram törenleridir.

Sonuç olarak dinin sosyal hayatla doğrudan bir ilişkisinin olduğu görülmüştür. Nitekim Kur'ân-ı Kerîm'de yer alan birçok ayet içinde yaşadığımız toplumda aktif olmamızı ve yaşadığımız topluma aklen ve fikren katkıda bulunmamızı öğütler.

"...Hâlâ akıllanmayacak mısınız?"

Enam Suresi | 32

"... Hiç düşünmüyor musunuz?"

Araf Suresi | 169

"...Hiç düşünmüyor musunuz?"

Yunus Suresi | 16

"...Hâlâ aklınızı kullanmayacak mısınız?"

Hud Suresi | 51

"...Hâlâ aklınızı kullanmıyor musunuz?"

Yusuf Suresi | 109

"...Hâlâ aklınızı kullanmayacak mısınız?"

Enbiya Suresi | 10

"...Hâlâ aklınızı başınıza almayacak mısınız?"

Enbiya Suresi | 67

"...Hâlâ aklınızı kullanmıyor musunuz?"

Müminun Suresi | 80

"... Hâlâ aklınızı kullanmıyor musunuz?"

Kasas Suresi | 60

Onlar, (müminler) ayakta dururken, otururken, yanları üzerine yatarken (her vakit) Allah'ı anarlar, göklerin ve yerin yaratılışı hakkında derin derin düşünürler (ve şöyle derler:) Rabbimiz! Sen bunu boşuna yaratmadın. Seni tesbih ederiz. Bizi cehennem azabından koru! (Âl-i İmrân, 191)

HAZIRLAYAN
NURULLAH YALÇIN

28.08.2019
Kırıkkale/Bahşılı